

Bezoekadres Spoordreef 10
1315 GN ALMERE

Afdeling Public Affairs

Inlichtingen bij Pieter Hoogstraten

Telefoon 06- 25765612

E-mail pieter.hoogstraten@legerdesheils.nl

Datum 28 oktober 2021

Onderwerp Commissiedebat GGZ / Maatschappelijke
Opvang / Suïcidepreventie

Pagina 1 van 3

Vaste Kamercommissie VWS
Per e-mail: cie.vws@tweedekamer.nl

Geachte Leden van de Vaste Kamercommissie voor Volksgezondheid, Welzijn en Sport,

Ter voorbereiding op het debat GGZ / Maatschappelijke opvang / Suicidepreventie, doe ik u hierbij een aantal overwegingen toekomen, waar het Leger des Heils in de dagelijkse praktijk mee te maken heeft.

Dinsdag 2 november publiceert het CBS de nieuwe cijfers over de aantallen dak- en thuisloze mensen en het Leger des Heils verwacht, met de impact van de coronapandemie meegenomen, een stijging. Ondanks alle inspanningen van het demissionaire kabinet is er veel meer nodig om een daling te realiseren. Dakloosheid is een huisvestingsprobleem en alleen met een structurele aanpak lossen we dit maatschappelijk probleem gezamenlijk op.

Herstel begint met een huis – Uitstroom maatschappelijke opvang & Beschermd Wonen

Gedurende de coronacrisis kent het Leger des Heils een gemiddelde bezetting van 107%. De ambitie van dit kabinet is maximaal drie maanden aan maatschappelijke opvang voor uitstroom naar een huis. Deze ambitie is helaas verre van gerealiseerd. Mensen verblijven gemiddeld 13 maanden in de opvang van het Leger des Heils. In ons 'Deltaplan Wonen' staan concrete maatregelen die nu al genomen kunnen worden om dak- en thuisloosheid op te lossen. ¹

Het is goed te zien dat de staatssecretaris met de brede aanpak dak- en thuisloosheid heeft ingezet op vernieuwing van de maatschappelijke opvang. Slaapzalen zijn niet meer van deze tijd en kleinschalige opvang biedt meer ruimte voor herstel. Maar het echte herstel begint met een huis.

Wat kan de staatssecretaris extra doen om de voortzetting van de brede aanpak dak- en thuisloosheid in een volgend kabinet te realiseren?

Voldoende beschikbare ambulante begeleiding

De groep dak- en thuisloze mensen is de laatste jaren alsmaar diverser geworden. Bij het Leger des Heils zien onze medewerkers de dagelijkse praktijk vaak een opstapeling van

¹ <https://www.legerdesheils.nl/files/210325Briefbureauwoordvoeringkabinetsformatie.pdf>

problemen die dakloosheid tot gevolg hebben. Voldoende ambulante begeleiding is onmisbaar om dakloosheid te voorkomen en om na verblijf in maatschappelijke opvang/ beschermd wonen terugval te voorkomen.

We zijn blij te zien dat de uitbreiding van het aantal bedden door velen niet als de oplossing gezien wordt. De omslag van 'Opvang naar Wonen' wordt gemaakt en het Leger des Heils is hier een groot voorstander van. Onze medewerkers zien dat in de Maatschappelijke Opvang mensen stil staan en herstel moeilijk te bewerkstelligen is. In onze visie is het veel zinvoller om mensen van de eerste dag een woning met waar nodig ambulante begeleiding aan te bieden om zelfstandig te wonen. Zorg en ondersteuning schieten nu, mede door tekorten in het sociale domein, tekort. Het bouwen van extra woningen met ambulante begeleiding is en blijft nodig. De 200 miljoen voor de brede aanpak dak- en thuisloosheid is een stap in de goede richting, maar structurele middelen zijn hard nodig gezien de maatschappelijke opgave.

Het blijkt uit intern onderzoek dat veel gemeenten bezuinigen op de ambulante begeleiding. Sinds de invoering van de WMO bezuinigen gemeenten op zowel de tarieven als de toegestane duur van de indicaties voor ambulante begeleiding. Nu is de situatie zo nijpend dat ambulante begeleiders minder huisbezoek afleggen bij de client/deelnemer met gevolgen van verwaarlozing, vereenzaming en toename van verward gedrag. Deze problematiek zal naar verwachting niet afnemen. In de brede maatschappelijke heroverwegingen bevestigen ambtenaren dit beeld en concluderen dat tegelijk met een stijging van het aantal dakloze mensen de middelen voor begeleiding sinds de invoering van de WMO jaarlijks met €700 miljoen zijn verlaagd.² Het gaat om uiterst kwetsbare mensen, die stevige ondersteuning nodig hebben en blijven houden. Goedkoop is duurkoop! En zal onvermijdelijk leiden tot nieuwe en verdere uitval van mensen. Het is dweilen met de kraan open: waar enerzijds geprobeerd wordt om iedereen te huisvesten, zal anderzijds bij onvoldoende ondersteuning de kans bestaan dat de multi-problematiek van de cliënt zal leiden tot huisuitzetting met opnieuw dakloosheid tot gevolg.

Kan de staatssecretaris garanderen dat de duur van WMO-indicaties en het aantal uren per week voldoende blijven om kwetsbare mensen de ondersteuning te bieden die zij nodig hebben?

Beschermd Wonen

Mensen die hun leven lang intensieve zorg en begeleiding nodig hebben kunnen sinds in januari 2021 gebruik maken van de WLZ GGZ. Het Leger des Heils is blij met de nieuwe mogelijkheden dat recht doet aan de hulpvragen van onze deelnemers die levenslang ondersteuning nodig blijven houden. Onze aanpak is gebaseerd op herstelgericht werken. Het zou helpen dat als bij terugval van de betreffende deelnemers met een licht toetsingsregime teruggevallen kan worden op de nu voorliggende indicatie volgens WLZ GGZ.

Staatssecretaris Blokhuis heeft gezamenlijk met een aantal betrokken partijen de Meerjarenagenda Beschermd Wonen 2018-2021 gelanceerd. De Meerjarenagenda Beschermd Wonen loopt daarom dit jaar af, terwijl de punten uit de agenda voor een groot deel nog open staan. Mensen met een ernstige psychische aandoening moeten zoveel mogelijk gewoon in de wijk kunnen wonen, met de noodzakelijke ondersteuning om mee te kunnen doen aan de samenleving. Om deze ambities te realiseren is structurele inzet van een volgend kabinet nodig.

Wat kan de staatssecretaris doen om de voortzetting van de Meerjarenagenda Beschermd Wonen te garanderen en welke acties kunnen ondernomen worden om de gestelde ambities te realiseren?

Wij zijn graag beleid tot nadere toelichting. U kunt hiervoor contact opnemen met Pieter Hoogstraten, adviseur Public Affairs, via 06- 25765612 of pieter.hoogstraten@legerdesheils.nl

² <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/rapporten/2020/04/20/bmh-6-inclusieve-samenleving>

Alleen met vereende krachten kunnen we het verschil maken om iedereen een thuis te geven.

Met vriendelijke groet,

A handwritten signature in black ink, consisting of a large, stylized 'H' followed by a horizontal line and a small flourish.

kapitein Harm Slomp
Bestuursvoorzitter Raad van Bestuur